

Sleutelen aan de ziel van ambtenaren

Avatar

Een actieve interim-gemeentesecretaris blijkt een *wizard* van Avatar, een Amerikaanse beweging die lijkt op de Scientology Kerk. Via hem verspreidt dit gedachtegoed zich in het openbaar bestuur.

- Joep Dohmen

9 maart 2018 om 18:01

Het nieuws in het kort:

- Drie gemeentesecretarissen die de status hebben van *wizard*, tovenaars, bij de sektarische beweging Avatar hebben dit **gedachtegoed verspreid** in hun gemeenten. Dat blijkt uit onderzoek van *NRC*.
- Twee van hen lieten ambtenaren **trainingen bij Avatar** volgen. De gemeenten betaalden de rekening.
- Hans Bekkers (69), interim-gemeentesecretaris in Leudal, zegt geïnspireerd te zijn door Avatar, maar **ontkent het gedachtegoed te verspreiden**.

XF&M

Han Bekkers heeft zijn collega's in het gemeentehuis van Leudal niet verteld dat hij een tovenaars is. Gediplomeerd *wizard* bij Avatar, een Scientology-achtige beweging. Hij wordt geacht bij mensen zielen van overledenen uit te drijven, de toekomst te voorspellen en mensen te manipuleren.

„Natuurlijk niet. Waarom zou ik dat vertellen? Op mijn cv staat dat ik een cursus deed. Ik heb Avatar gedaan, nou en?”

Het einde van het gesprek met Han Bekkers (69), interim-gemeentesecretaris in het Midden-Limburgse Leudal, is niet zo leuk als het begin. Toen ging het nog over zijn indrukwekkende carrière binnen het openbaar bestuur. Bekkers is voormalig topambtenaar in Den Haag, oud-voorzitter van de Vereniging van Gemeentesecretarissen. Al twintig jaar bekleedt hij voorname posities bij gemeenten. Als gemeentesecretaris was hij eerder de baas van de ambtenaren in Dordrecht, Nijmegen, Haarlemmermeer, Haaksbergen, Landgraaf, Heerlen, Leiden en Amersfoort.

"Ik heb Avatar gedaan, nou en?"

Han Bekkers (69), interim-gemeentesecretaris in Leudal.

Minder bekend is dat Bekkers een aanhanger is van Avatar, een sektarische beweging met commerciële inslag. Avatar heeft sterke overeenkomsten met de Amerikaanse Scientology Kerk, bekritiseerd wegens psychische manipulatie van volgelingen.

Met Bekkers vinden discutabele ideeën, opgedaan bij Avatar, hun weg in het Nederlandse openbaar bestuur. En daarvoor laat hij zich goed betalen, blijkt uit onderzoek van *NRC*.

Avatar is een bedenkfel van de Amerikaan Harry Palmer (73). Hij leidt van 1974 tot 1984 een centrum van Scientology en begint in 1986 voor zichzelf. Via zijn bedrijf verkoopt hij een cocktail van Scientology-methoden, hindoeïsme en new age-denkbelden. Doel van Avatar is een „verlichte planetaire samenleving” te creëren en wereldvrede te bereiken. Het wordt gepresenteerd als het „meest krachtige, puurste zelfontwikkelingsprogramma dat beschikbaar is”. Cursisten leren hoe ze hun eigen werkelijkheid kunnen creëren en hoe ze zielen van overledenen kunnen uitdrijven. ‘Hoogtepunt’ is de theorie van Palmer dat de aarde gekoloniseerd is door buitenaardse wezens.

Portret van Han Bekkers (2013). Bram Petraeus

Na gewerkt te hebben in acht andere gemeenten, houdt Han Bekkers – mager en gebruind, want net terug van een jungletocht naar pygmeeën in

Kameroen – kantoor in Leudal. Dat is met 37.000 inwoners, 16 dorpskernen en 165 vierkante kilometer qua oppervlakte een van de grootste gemeenten van Limburg. „Ik mag niet zeggen dat gemeentesecretaris mijn roeping is, maar zo langzamerhand begin ik me ‘de gemeentesecretaris van Nederland’ te voelen.”

Gemeenten komen bij hem uit omdat hij „innovatief” is en „sterk in visie en strategie”, zegt hij in het begin van het gesprek. „Ik ben daardoor een stapje vooruit op veel mensen.”

‘Ik ben daardoor een stapje vooruit op veel mensen.’

Han Bekkers (69), interim-gemeentesecretaris in Leudal.

Han Bekkers groeit na de oorlog op in Utrecht, in een katholiek gezin met vijf kinderen. Vader Karel is oprichter van Cantecler, een uitgeverij in handenarbeidboekjes, later ook kunstreisgidsen. Moeder Adriana studeert kunstgeschiedenis. Gevoel voor het spirituele heeft hij altijd gehad, zegt Bekkers. „Ik geloof dat er meer is tussen hemel en aarde dan wij kunnen zien.”

Wat is Avatar?

Een ‘avatar’ is een incarnatie of een verschijning van een godheid.

Het woord komt uit de hindoeïstische mythologie.

In 1986 gaf de Amerikaan Harry Palmer deze naam aan zijn cursussen. Deze presenteert hij als een ontwikkelingstraining, en wel „de krachtigste die er is”. Met Avatar kun je, volgens Palmer, je eigen werkelijkheid creëren, lichamelijke kwalen verhelpen en meehelpen met het stichten van een „verlichte planetaire civilisatie”.

Gevorderde cursisten – wizards – leren geheime rituelen, zoals het bij mensen uitdrijven van zielen van overledenen en het manipuleren van (groepen) mensen. Volgens Harry Palmer zijn de technieken „heel goed in staat om de waarneming van mensen te vervormen, ernstig veranderde toestanden te creëren, depersonalisatie“. ‘Avatars’ wordt beloofd dat ze de toekomst kunnen voorspellen en ze krijgen te horen dat de aarde voorafgaand aan de prehistorie bevolkt werd door buitenaardse kolonisten. Het ultieme doel van Avatar: het redden van de mensheid.

Volgens Jeta Eggers (66) is Avatar een afgeleide van de Scientology Kerk, een wereldwijde beweging die vaak wordt beschouwd als een sekte. Harry Palmer is een voormalig manager van een Scientology-kantoor. Eggers, voorzitter van de stichting Borg (Bestrijding Oplichting op Occult en Religieus Gebied): „Palmer heeft stukjes Scientology overgenomen en in zijn eigen woorden herschreven. De rode draad is nog steeds hetzelfde. Zielen van overledenen heten bij Avatar entiteiten, bij Scientology *body thetans*. Het is dus Scientology, maar dan anders. Compleet met exorcisme en buitenaardse toestanden, superflauwekul. Maar mensen geloven soms alles.“

De structuur van Avatar is volgens Eggers te vergelijken met die van een ui. „De kern is een sekte, een paar honderd mensen in Orlando, Florida. Daaromheen heb je allemaal schillen van mensen die de cursussen doen. Zij brengen het geld binnen voor *Star’s Edge*, het bedrijf van Harry Palmer. Het is dus een sekte met een commercieel bedrijf. Wie een cursus heeft gevolgd, en master is geworden, mag zelf cursussen verkopen. Een deel van de opbrengst moet naar Orlando. Het gaat om geld, en om indoctrinatie. Om mensen richting die kern te krijgen.“

'Hij leek wel een apostel'

In 1999 komt hij in aanraking met een andere op Scientology lijkende beweging: Landmark. Bekkers is dan gemeentesecretaris in Dordrecht. Zijn zoon Florian, Landmark-trainer en tegenwoordig fractievoorzitter van GroenLinks in provinciale staten van Utrecht, nodigt hem bij Landmark uit. Bekkers volgt een half jaar lang een training van twintig uur per week en is laaiend enthousiast. „Het was totaal *commitment*. Een mooie leerschool.”

Hij spoort zijn 1.550 ambtenaren aan ook naar Landmark te gaan. Hans Spigt (57), destijds PvdA-raadslid, ziet het gebeuren: „Bekkers ging intern wel veel reclame maken voor Landmark. Het was gericht op persoonlijke ontwikkeling en het wegnemen van remmingen in je werk en privéleven. Hij was als gemeentesecretaris aangetrokken om een organisatieverandering door te voeren. Na verloop van tijd leek hij wel een apostel van Landmark. Sommige mensen begonnen verlicht door de gangen te lopen en te roepen dat we het met elkaar zo goed deden.”

'Ik geloof dat er meer is tussen hemel en aarde dan wij kunnen zien.'

Han Bekkers (69), interim-gemeentesecretaris in Leudal.

Van enkele ambtenaren kreeg Spigt te horen dat ze zich onder druk gezet voelden om ook naar die cursussen te gaan. „Het kon toch niet dat Bekkers er een sektarische club van maakte, vond ik.” Spigt vindt het „prima” als mensen in iets willen geloven. „Maar dat moet je vooral in je vrije tijd doen. Als je Landmark onderdeel maakt van je professionele handelen in een organisatie, is dat wel een thema.”

Han Bekkers zegt nooit iemand onder druk gezet te hebben. Na de ophef draait de wind in het gemeentehuis. Intern wordt kritischer gereageerd en acht maanden later vertrekt Bekkers.

Ontrederde organisatie

De kwestie in Dordrecht haalt de krant, maar vormt in 2000 geen belemmering voor een nieuwe baan als gemeentesecretaris in Nijmegen.

Daar raakt Bekkers in de ban van Avatar. Een vriendin brengt hem in contact met het gedachtegoed van Harry Palmer. „Ze was zeer enthousiast”, zegt Bekkers. Hij is ook enthousiast en volgt drie Avatar-opleidingen.

In Nijmegen maakt hij na honderd dagen een analyse van de ambtelijke problemen. Bekkers treft „een ontrederde organisatie aan met veel frustratie, machteloosheid, slechte communicatie en geen samenwerking”, zegt hij tegen *Management Team*.

Net als in Dordrecht vinden veel ambtenaren Bekkers in het begin een inspirerende en aimabele man met nieuwe ideeën. Dat er iets moet veranderen, is helder. Maar na die honderd dagen beginnen de problemen. Het management moet een week op cursus. Bekkers schakelt daarvoor Rob Fijlstra en Harry Wullings in. Vrienden met wie hij al in Dordrecht samenwerkte, en wier aanpak aansluit op zijn Avatar-denkbeelden. Fijlstra (64) noemt zich „frisdenker en organisatieactivist”. Wullings (69) is „klankbord”. Ze willen af van „hiërarchie” en promoten „gedeelde idealen, inspiratiekringen en gangmakers”. Bekkers: „Het klikt tussen ons. We spreken dezelfde taal.” Het duo zegt zelf geen banden met Avatar te hebben.

Fijlstra en Wullings worden ingehuurd buiten de gangbare procedures om, meldt toenmalig voorzitter van de ondernemingsraad Tiny Vloet: „Daar hebben wij Han Bekkers op aangesproken, maar dat was mosterd na de maaltijd. Toen waren ze al binnen. Dat Bekkers een Avatar-man was, dat heb ik destijds ontdekt.”

‘Daar hebben wij Han Bekkers op aangesproken, maar dat was mosterd na de maaltijd.’

Tiny Vloet, voormalig voorzitter van de ondernemingsraad van Nijmegen.

Vloet zag laatst een film over Scientology van documentairemaker Louis Theroux. Hij ziet overeenkomsten: „Die geslotenheid en het heilig geloof in eigen opvattingen. Bekkers was héél zelfverzekerd. Hij wist wat er aan de hand was. Twijfelde nooit.”

Het hele Nijmeegse management wordt op last van Bekkers doorgelicht. Adviseur van de ondernemingsraad Gerard van Extel: „Er waren trajecten waarbij in de ziel gekeken werd, coachingtrajecten. Mensen kregen het

flink voor de kiezen. Daar kon de een beter tegen dan de ander. Collega's werden er soms heel emotioneel van."

Op 'zielenreis' met Bekkers

Na zes jaar stapt Bekkers op in Nijmegen. Ja, hij had onenigheid met een wethouder, maar dat was niet de reden, zegt hij nu. Na jaren overheidsdienst wil hij meer vrijheid.

Hij begint in 2006 het bedrijf *Han Bekkers Leiderschap en Advies*. Net als Avatar-goeroe Harry Palmer verkoopt hij cursussen en trainingen voor persoonlijke ontwikkeling. De ambtenaar Bekkers wordt therapeut en trainer.

Het motto waarmee hij mensen tot veranderen aanzet, is: „waar je in gelooft, gebeurt“. Avatar heeft als uitgangspunt „je ervaart wat je gelooft“. Het hoogste doel van Avatar is wereldvrede. Het hoogste doel van Bekkers ook. Zijn website: „Ik geloof dat we samen op deze wereld, in al onze gemeenschappen, op elk niveau, samen kunnen werken om in vrede te kunnen leven.“ Daar is wel sturing bij nodig, en die levert Bekkers.

Zoek je de bron van je eigen leiderschap? Dan is de tijd aangebroken voor „een zielenreis“ met Han Bekkers. Hij neemt cursisten mee op meditatie in een villa in Zuid-Frankrijk en op therapeutische zeilweken in Zeeland en Sardinië.

‘Waar je in gelooft, gebeurt.’

Han Bekkers (69), interim-gemeentesecretaris in Leudal.

Het contact met het openbaar bestuur heeft hij niet doorgeknipt, integendeel. Via zijn voorzitterschap van de Vereniging van Gemeentesecretarissen heeft Bekkers zijn gezag en netwerk landelijk uitgebreid. Hij geeft teamtrainingen aan ambtenaren en bestuurders. Gemeenten huren hem in als interim-gemeentesecretaris om de cultuur in hun organisatie te veranderen. Bij hem is succes gegarandeerd, meldt Bekkers op zijn website – een melange van managementtaal en new age-jargon.

Via Bekkers vinden ideeën, opgedaan bij Avatar, hun weg in het openbaar bestuur. Niet omdat Avatar-stichter Palmer hem dit influistert, maar omdat het na zoveel jaar zijn eigen ideeën zijn geworden.

Ambtenaren met een trauma

In 2008 roept Haaksbergen, in het zuiden van Twente, de hulp van Bekkers in. Hier sleutelt hij acht maanden aan de ambtenaren. Ze kampen, zegt Bekkers, met een trauma na mislukte reorganisaties. Als interim-gemeentesecretaris zal hij een nieuwe visie op bestuur en organisatie ontwikkelen. Hij haalt een bureau binnen dat onderzoek gaat doen naar „de ziel van Haaksbergen”.

Hij presenteert een veranderplan. Maar voordat de uitvoering goed en wel is begonnen, is hij alweer vertrokken naar een nieuwe klus. Het proces in Haaksbergen raakt in het slop. Bekkers: „Een beetje sneu. Samen met de burgemeester heb ik daar leuke dingen gedaan. Mijn opvolgster kon het helaas niet volhouden.”

XF&M

Zijn succesgarantie blijkt beperkt. Ook in andere gemeenten leidt Bekkers' aanpak nog al eens tot problemen, levert hij niet wat hij belooft of is hij voortijdig vertrokken.

In 2008 gaat hij waarnemen in Landgraaf. Hij benoemt de 'pijnpunten' en haalt Fijlstra en Wullings binnen. Na negen maanden is hij alweer interim-gemeentesecretaris in buurgemeente Heerlen.

In de voormalige mijnstad maakt hij, zoals elders, na aankomst een analyse van de cultuur- en gedragsproblemen. Voor de vierde keer komen

Fijlstra en Wullings binnen. Zij gaan in 'heisessies' de samenwerking tussen afdelingshoofden en directeuren verbeteren. Het duo wordt ook hier ingehuurd buiten de gangbare procedures om. Andere offertes worden niet gevraagd. Burgemeester en wethouders, gedomineerd door de SP, dekken het af.

Fijlstra en Wullings declareren 46.619 euro. Het duo neemt het management onder handen in viersterrenhotel Vaalsbroek in Vaals. De afdelingshoofden moeten hun zwaktes en kwetsbaarheden op een *flip-over* zetten. Vervolgens worden ze kritisch bevraagd. „Vernederend”, zegt een ambtenaar die erbij is. Na een sessie barst een collega thuis in huilen uit.

Het leidt tot een grimmige sfeer. De ambtenaar: „Fijlstra, Wullings en Bekkers concludeerden dat er weinig veranderingsbereidheid was en dat de groep niet de moeite waard was om er energie en geld in te steken.” Fijlstra zegt desgevraagd dat er geen „*cultural click*” was.

De laatste twee sessies doet Bekkers zelf. De gemeentesecretaris is opeens ook trainer én therapeut. Neemt zijn ondergeschikten de maat. Wil hun eens goed in de ziel kijken.

„Hij handelde volstrekt onethisch”, blijkt voormalig hoofd welzijn Gerard Heldens terug. „Toen we hem wezen op zijn 'pettenprobleem' wuifde hij dit weg. Hij kon de rollen prima combineren. Hij nodigde ons uit heel openhartig te zijn naar elkaar en dus ook naar hem. Toen een van de collega's hem confronteerde met z'n manipulatieve gedrag, schoot hij uit z'n slof en was hij opeens weer gemeentesecretaris. De collega is door Bekkers later uit zijn functie gezet.”

‘Hij handelde volstrekt onethisch.’

Gerard Heldens, voormalig hoofd welzijn.

Heldens deelt zijn kritiek met Bekkers en informeert ook burgemeester en wethouders over de Avatar-achtergrond van de gemeentesecretaris in relatie tot zijn „therapeutisch optreden”. Het leidt niet tot ingrijpen, zegt hij.

Volgens Bekkers heeft het vertrek van de collega niets te maken met het incident. Destijds had volgens hem ook niemand een probleem met zijn rol. „Sterker, ze hebben gevraagd of ik het wilde doen. Nu dit zo teruggespeeld wordt, kan ik zeggen dat ik dat niet had moeten doen.”

De aanpak van Bekkers wordt later door een extern bureau geëvalueerd. Dat constateert dat het traject „tot verwarring” leidde „door de ‘therapieachtige’ maar tegelijkertijd dwingende (top-down) insteek.” Bekkers wisselde „regelmatig van pet” door zich de ene keer als trainer/begeleider/maatje op te stellen en de andere keer als algemeen directeur”. Ambtenaren vonden de sessies „veroordelend, onnodig negatief en ongenueanceerd”.

Het verbaast voormalig afdelingshoofd Heldens dat Bekkers ondanks de negatieve evaluatie steeds weer elders aan de slag kon. „Het gaat mij om twee dingen. In de eerste plaats is er de infiltratie van Avatar-gedachtegoed in het openbaar bestuur. In de tweede plaats lijkt het erop dat er netwerken bestaan waarin Avatar-aanhangers elkaar baantjes en opdrachten toeschuiven. Het bestuur laat het gebeuren.”

Missionaris die het Licht brengt

Terwijl hij in Heerlen werkt, verdiept Bekkers zijn Avatar-kennis. In het voorjaar van 2010 reist hij naar Orlando, Florida, om bij het bedrijf van Harry Palmer een dertiendaagse cursus te volgen. In Orlando wordt hij *wizard*. Dat is het hoogste dat je bij Avatar kunt bereiken.

Elke dag staat Palmer wel even op het podium om de zaal toe te spreken. Hij zegt dat *wizards* vaardigheden hebben die „bovennatuurlijk of magisch lijken” en missionarissen zijn die „het Licht” brengen.

XF&M

In Orlando is nóg een topambtenaar uit Heerlen aanwezig: directeur economie Dorthe Schipperheijn. Zij is in de Avatar-hiërarchie opgeklommen tot de omgeving van Palmer, als assistent tijdens wizardcursussen. Burgemeester en wethouders weten niet beter dan dat ze naast haar ambtenarenbaan een bedrijf heeft dat Avatar-cursussen verkoopt.

Schipperheijn was eerder gemeentesecretaris in Vlissingen. Daar moet ze in 2008 vertrekken als vakbonden en ondernemingsraad het vertrouwen in haar opzeggen. De regionale krant *PZC* koppelt het vertrek aan „haar betrokkenheid” bij Avatar die „Schipperheijns autoriteit heeft aangetast”.

Als gemeentesecretaris brengt Schipperheijn Avatar het gemeentehuis in, zeggen ambtenaren tegen *NRC*. Daarbij zet ze haar personeel onder druk om Avatar-trainingen te volgen, blijkt uit het verhaal van Jac 't Hart, destijds hoofd bestuurszaken.

't Hart: „Tijdens mijn functioneringsgesprek zei ze dat ik een Avatar-cursus moest doen. Dat zou goed zijn voor mijn carrière. De gemeente betaalde de kosten, enkele duizenden euro's. Ze had me al opgegeven en ik kreeg alle gegevens van haar.”

't Hart moet zich melden in een hotel in Egmond aan Zee. De cursus duurt een week. Er zijn wel honderd cursisten uit het hele land. „Ik vond de sfeer akelig.”

'Tijdens mijn functioneringsgesprek zei ze dat ik een Avatar-cursus moest doen. '

Jac 't Hart, voormalig hoofd bestuurszaken.

Het vervelendste moment is als Avatars 'entiteiten', zielen van overledenen, uit zijn lichaam komen halen. „Het was een ritueel, aan het einde van de week. Ik moest in een halfdonkere hotelkamer op een bed liggen. Twee vrouwen, belangrijke Avatars, kwamen een kwartier lang spreken opzeggen. Toen wist ik: dit is een sekte.”

Na afloop moet hij zijn lesmateriaal inleveren. Ook de A4'tjes met openhartige antwoorden op vragen over persoonlijke zaken zoals zijn angsten en dromen dient hij achter te laten.

„Ze stonden aan de deur te controleren. Niets mocht naar buiten. Vervolgens ben ik nog tien jaar lastiggevallen met telefoontjes. Of ik nóg een cursus wilde. Later hoorde ik dat Avatars geld krijgen als ze cursisten aanleveren.”

Schipperheijn is volgens 't Hart „een van de toppers in Nederland, een wizard, met een aantal mensen onder zich”.

Zij speelde ook een rol in de omstreden verkoop in 2012 van het voormalige kantoor van het Centraal Bureau voor de Statistiek in Heerlen, in strijd met wettelijke regels en de beginselen van behoorlijk bestuur. Uit een reconstructie van *NRC* bleek vorige maand dat Schipperheijn, die als ambtenaar de verkoop afhandelde, adviseur was geweest van de projectontwikkelaar die het CBS-complex exclusief en voor een lage prijs mocht kopen.

Schipperheijn wil niet met de krant praten. Per e-mail ontkent ze ambtenaren onder druk gezet te hebben of te hebben doorgestuurd naar Avatar.

Gratis cursus

De Avatar-cursussen die het bedrijf Star's Edge Inc. van de Amerikaan Harry Palmer verkoopt, zijn duur. Het hele pakket, van beginnerscursus tot het ultieme *wizard*-stadium, kost zo'n 15.000 euro, exclusief hotel- en reiskosten.

Cursisten moeten ervoor tekenen dat ze het materiaal niet openbaar maken. Wie dat wel doet, moet een boete betalen.

„Een zwijgcontract dus”, zegt de Nederlandse Avatar-criticus Jeta Eggers. Hij stelt het materiaal via internet gratis beschikbaar aan iedereen die daarom vraagt via *www.avatarcult.info*.

Het authentieke cursusmateriaal van Avatar kreeg hij naar eigen zeggen van een *wizard* die eruitgestapt is. „Palmer heeft geprobeerd het materiaal van de site te krijgen. Er werd gedreigd met een rechtszaak, maar daar bleef het bij.”

Vele duizenden hebben volgens Eggers dankzij die gratis download de cursussen niet gekocht. „Dan lezen ze immers dat ze zielen uit lichamen uitdrijven. De meeste mensen haken dan af. Die denken dan meteen: 'Wat is dit voor flauwekul?'.”

'Met manipuleren is niets mis'

Han Bekkers haalt de in Vlissingen ontslagen Schipperheijn in 2009 naar Heerlen. Dat verloopt niet moeiteloos: in de sollicitatiecommissie is verzet. „Het ging om haar vertrek in Vlissingen. En ze had geen economische opleiding en ervaring”, zegt een lid van de commissie. Bekkers zet door.

Ondanks de kritiek wordt Schipperheijn in Heerlen directeur economie. Inmiddels is ze er interim-gemeentesecretaris.

Pas na enige tijd dringt tot het ambtelijk apparaat door dat Bekkers en Schipperheijn een band hebben. Hun verblijf in Orlando komt aanvankelijk niet ter sprake, zeggen ambtenaren die met hen samenwerken. Later melden Schipperheijn en Bekkers dat ze elkaar op vakantie in de VS zijn tegengekomen. Uiteindelijk blijkt dat het om een Avatar-training ging.

Volgens Bekkers was er geen Avatar-relatie. „Als je dat verband wil zoeken dan mag dat, maar dat is er niet.” Hij geeft wel toe dat Avatar hem „gevormd” heeft. „Dat ontken ik niet, gelukkig zelfs.” Is het ook van invloed op de manier waarop hij zijn werk doet? „Zeker.”

‘Als je dat verband wil zoeken dan mag dat, maar dat is er niet.’

Han Bekkers (69), interim-gemeentesecretaris in Leudal.

In zijn bescheiden werkkamer in Leudal hangen kleurrijke schilderijen aan de witte muren en staat een opgeruimd bureau. Frontaal in het midden, zichtbaar voor elke ambtenaar die langs loopt, ligt zijn boek *De druppel en de oceaan*, uitgegeven in eigen beheer. Het is bedoeld voor „nieuwe leiders” op hun weg naar wereldvrede.

Landmark, Avatar, wat ziet u er in?

„Je moet een cursus bijwonen. Dat is de enige manier om te snappen wat de waarde is.”

Maar dat uitdrijven van zielen van overledenen?

„Ik acht het niet onmogelijk dat mensen bezeten zijn van entiteiten.”

Het manipuleren dan?

„Met manipuleren is niets mis. Je mag best je invloed aanwenden om iets waar je voor staat te realiseren.”

Het voorspellen van de toekomst?

„Het waren hele interessante oefeningen.”

Maar Harry Palmer beweert dat de aarde gekoloniseerd is door buitenaardse wezens?

„Ach, ik haal eruit wat mij aanspreekt.”

Han Bekkers blijft tot augustus 2010 in Heerlen. In anderhalf jaar heeft hij „veel leidinggevend en niet kunnen bereiken”. Dat het op niets is uitgelopen, ligt niet aan hem, zegt hij, maar aan de zuidelijke mentaliteit van „ja zeggen en nee bedoelen”.

Exorcisme

Wie bij Avatar het verlichte niveau van wizard bereikt, krijgt een handleiding voor het bij mensen uitdrijven van ‘entiteiten’.

Dat zijn ontlichaamde wezens oftewel zielen van overledenen. Deze entiteiten kunnen volgens Avatar-bedenker Harry Palmer voor overlast zorgen, zoals „chronische aandoeningen, obsessies en verslavingen.” Het idee dat mensen vol zitten met zielen van overledenen is overigens niet van Palmer, maar van Ron Hubbard, de stichter van de Scientology Kerk. Ook Scientology traint volgelingen in het uitdrijven van deze zielen.

Het slot van een succesvolle uitdrijving door een wizard bij een ‘bezetene’ gaat volgens de handleiding als volgt:

Het bevel van de wizard aan de entiteit is:

„Entiteit, bent u bereid het te laten gaan?”

Als de entiteit met 'ja' antwoordt, bevestig dit en zeg:

„Entiteit, moge je vrede vinden.”

Gevolgd door:

„Bezetene, laat me weten wanneer het weg is.”

Zonder wrijving geen glans

Waar Bekkers aantreedt, duiken steeds dezelfde bedrijven op. Fijlstra en Wullings in Dordrecht, Nijmegen, Heerlen, Landgraaf en Amersfoort. Opleidingsbedrijf ITIP in Dordrecht, Nijmegen en Haaksbergen. In Amersfoort komt in 2012 ook een ander adviesbedrijf binnen waar hij een band mee heeft: Publiek Domein. Deze onderneming krijgt een kwart miljoen euro om ambtenaren te trainen. Bekkers is in die periode zelf verbonden aan Publiek Domein als lid van de programmaraad. Ook geeft hij als docent namens dat bedrijf cursussen aan ambtenaren en bestuurders. Volgens Bekkers selecteerde hij Publiek Domein niet zelf.

“Met manipuleren is niets mis. Je mag best je invloed aanwenden om iets waar je voor staat te realiseren.”

Han Bekkers (69), interim-gemeentesecretaris in Leudal.

Na binnenkomst heeft hij ook in Amersfoort snel gezien wat er aan de hand is. Hier treft hij „een aangeslagen en onrustige organisatie”. Bekkers maakt een „houtskoolschets” voor een organisatie-ontwikkelingstraject. Zijn visie wordt niet door iedereen gedeeld. Hij wordt „verdacht gemaakt”, zegt hij, en ondervindt „tegenwerking”. Goed, soms heeft hij „niet de

meest passende interventie gedaan". Maar hij kon niet anders, want „zonder wrijving geen glans."

In Amersfoort gaat hij voortijdig weg. Hij wilde zijn „relatieve onafhankelijkheid" en zijn „waarheid" niet prijsgeven, zegt hij cryptisch. Toelichting blijft uit. „Ik wil niemand beschadigen."

Best betaalde ambtenaar van het land

Voor Bekkers uit Amersfoort vertrekt, zijn er raadsleden die kritiek uiten op de hoogte van zijn tarief. Hij declareert 21.816 euro per maand. Ook de andere gemeenten die Bekkers inschakelen belonen hem royaal – missie geslaagd of niet.

In Landgraaf heeft hij een parttimebaan voor 25.000 euro per maand. Heerlen betaalt 28.547 euro per maand, ook voor deeltijdwerk. Tussen maart en mei 2009 werkt (en declareert) Bekkers zowel in Landgraaf als in Heerlen. In deze drie maanden ontvangt hij 130.233 euro. Dat maakt hem even de best betaalde ambtenaar van het land.

Voor acht maanden in Leiden factureert hij 203.017 euro. Opvolger Jan Nauta: „Zijn hoge salaris leidde tot een discussie met de gemeenteraad. Het college had er willens en wetens mee ingestemd, dus dat viel Bekkers niet meteen te verwijten. Na zijn vertrek is wel afgesproken dat ambtenaren voortaan nooit meer kunnen verdienen dan de burgemeester, 110.000 euro per jaar."

XF&M

Vorig jaar april heeft Bekkers zijn intrek genomen in de bestuursvleugel van het gemeentehuis in Leudal. De plek kwam vrij nadat de vorige gemeentesecretaris was gearresteerd op verdenking van het witwassen van gestolen geld.

Ook hier moeten de ambtenaren opgeschud worden. Bekkers is begonnen aan het programma 'Leudal uit het dal'. De gemeente is „te lang intern gericht bezig, op een negatieve manier”.

Leudal betaalt hem voor een vierdaagse werkweek 18.500 euro per maand (exclusief 70 euro onkosten per dag). Bekkers: „Een schijntje, nog nooit zo goedkoop gewerkt.”

Nog een Avatar-ambtenaar: Coen Aalders

Net als de in dit artikel genoemde Han Bekkers en Dorthé Schipperheijn is ook ex-ambtenaar Coen Aalders (58) een Avatar-wizard. Hij was tot eind 2017 interim-gemeentesecretaris van Sittard-Geleen.

Eerder was hij de hoogste ambtenaar van de ambtelijke werkorganisatie van de gemeenten Blaricum, Eemnes en Laren (tot 2012) en gemeentesecretaris in Alkmaar (2013-2015).

In 2011 kreeg het Tros-programma Radar een anonieme tip over Avatar-praktijken bij de werkorganisatie in Blaricum, Eemnes en Laren. Aalders zou ambtenaren hebben „gedwongen in dit gedachtengoed mee te deinen”.

Aalders zegt dat hij niemand onder druk gezet heeft. Hij erkent dat hij de Avatar-cursus „wel eens heeft aangeboden” aan medewerkers. De gemeenten betaalden de cursus voor „twee à drie” ambtenaren. „Mijn ervaring is dat mensen er veel profijt van hebben.” Zelf heeft hij in zijn werk ook profijt van zijn Avatar-kennis, zegt hij. „Door bewust te worden kun je effectiever handelen. Als persoonlijke ontwikkelingscursus heb ik er veel aan gehad.”

Aalders beseft dat „door de link met Scientology” Avatar „niet onomstreden” is. Over het in beide bewegingen voorkomende ‘uitdrijven van entiteiten’ zegt hij: „Ik heb veel opleidingen gedaan in mijn leven en daar zitten altijd dingen in die je meer of minder aanspreken. Ik kan alleen zeggen dat ik van het integrale programma veel heb geleerd.”

Reacties: onderzoek@nrc.nl